

Spis treści

Wstęp	5
Wprowadzenie: „wewnętrzny” i „zewnętrzny” program badawczy socjologii prawa	8
I. Prawo jako zjawisko kulturowe	16
1. Kulturowe ramy prawa	19
2. <i>Volksgeist</i> – koncepcja prawa w niemieckiej szkole historycznej	22
3. Kultura prawa	26
4. Koncepcja „żywego prawa”: szkoła wolnego orzecznictwa	32
5. Socjologiczne kontynuacje prawniczych sporów: prawo i typ więzi społecznej	36
A. Wizje przyszłości	40
B. Instytucjonalne porażki	45
C. Jak działa zasada wzajemności	48
6. Prawo jako minimum moralności	53
A. Postawy zasadnicze i postawy celowościowe	56
B. Normy moralne i normy prawne	59
II. Prawo w działaniu	76
1. Prawo i stosowanie prawa	76
A. Prawo ksiąg prawniczych i prawo w działaniu	78
B. „Nakłuwanie” rzeczywistości	81
2. Hipoteza trójstopniowego działania prawa	106
III. Prawo i ład społeczny	115
1. Prawo w podstawowej problematyce socjologii	115
2. Georg Simmel – prawo jako czynnik więziotwórczy	124

3. Emil Durkheim – prawo i podział pracy	126
4. Max Weber – „żelazna klatka” racjonalnego legalizmu . . .	138
5. Następne pokolenie socjologów prawa	161
IV. Prawo jak mechanizm kontroli społecznej	191
1. Kontrola prawna	191
2. Efektywność kontroli prawnej	198
3. Postawy wobec prawa jako czynnik kształtujący skuteczność kontroli prawnej	213
A. Prawomocność ładu politycznego i legalizm	213
B. Znajomość prawa – przepisy prawne i zasady prawne . .	222
4. Wychowawcze funkcje prawa	230
A. Socjalizacja prawna	230
B. Prewencja ogólna	241
V. Idea rządów prawa	257
1. Rządy prawa i „rządy za pomocą prawa”	257
2. „Rządy za pomocą prawa” – legalizm i jego krytycy	262
3. Paradoksy państwa prawnego	268
Bibliografia	277